

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Norconsult Norge AS - Sandvika (Hovedkontor)
Postboks 626
1303 SANDVIKA

Dato: 29.04.2025
Vår ref: 25/01171-2
Deres ref: 5174382

Uttalelse til varsel om oppstart av arbeid med endring av reguleringsplan for Langvassheia grustak i Rana kommune

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 5. mars 2025.

DMF er statens fagorgan og sektormyndighet for mineralressurser og mineralvirksomhet. DMF skal bidra til økt verdiskaping gjennom å legge til rette for en langsiktig ressurstilgang basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg som sektormyndighet et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven.

Om saken

Norconsult Norge AS har sendt ut varsel om oppstart av arbeid med endring av reguleringsplan for Langvassheia grustak i Rana kommune. Som følge av en domsavgjørelse fra Hålogaland lagmannsrett er ikke hensynssonen for rein lenger relevant. Tiltakshaver ønsker å utvide uttaksområdet i nord-vestlig retning, samt redusere uttaksområdet i østlig retning slik at grensen for uttaket går langs grensen til hensynssonen for høyspentledning øst for uttaket. Reguleringsendringa innebærer at totalt nytt uttaksreal blir cirka 133 daa. Kommune og forslagsstiller har vurdert at endringene i planen ikke utløser krav om konsekvensutredning.

Uttalelse fra DMF

Reguleringsplan for Langvassheia grustak ble vedtatt 10.11.2022, og uttaket ble tildelt driftskonsesjon fra DMF 01.03.2024.

Det kommer fram av planinitiativet at uttaksområdet totalt sett reduseres i størrelse, som følge av endringene i uttaksgrenser. Total uttaksmengde bør komme fram av planbeskrivelsen.

Driftskonsesjon

Hensikten med reguleringsendringen er å justere uttaksområdet slik at det grenser til hensynssonen for høyspentledning. Tiltakshaver ønsker også å utvide uttaksområdet i

nord-vestlig retning. DMF minner om at ved utvidelse av uttaksområdet er det nødvendig å søke om ny driftskonsesjon¹.

Skjerming

Den planlagte utvidelsen i nord-vest fører til at området avsatt til vegetasjonsskjerming (VS) i gjeldende plan reduseres. I referat fra oppstartsmøte kommer det frem at kommunen ønsker at det skal være avsatt arealer til vegetasjonsskjerm rundt grustaket. Videre står det at «forslagsstiller må vurdere nytten ved å stille krav til skjermingsvoll eller andre avbøtende tiltak i framkant av grustaket mot LNFR-området.» Det er uklart for DMF hva som menes med denne formuleringen, men det er viktig at det settes av tilstrekkelig areal til oppføring og vedlikehold av sikrings- og skjermingstiltak rundt grustaket. Det er den som driver masseuttak omfattet av mineralloven som har ansvar for sikring og skjerming av uttaksområdet.

Siden hensynssonen for rein ikke lenger er relevant i lys av dommen fra lagmannsretten² kan kommunen vurdere om deler av LNFR-området skal omreguleres til vegetasjonsskjerm, eventuelt om det skal hjemles i bestemmelsene at det tillates å etablere sikrings- og skjermingstiltak innenfor arealformålet LNFR.

Konsekvensutredning

Kommunen og forslagsstiller har vurdert at endringene i planen ikke utløser krav om konsekvensutredning, og at planarbeidet ikke vil ha vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Det kommer fram av planinitiativet at hensyn vannmiljø og -kvalitet er et viktig tema som skal vurderes i planarbeidet. Planområdet ligger nær Langvassåga³ som renner videre inn i Ranelva⁴, som er et nasjonalt laksevassdrag. Videre kommer det fram av planinitiativet at utvidelsen vil kunne berøre et gårdsbruk vest for den foreslåtte utvidelsen, og at landskapssåret som følge av uttak vil bli tydeligere sett fra nord-øst. Etter DMFs syn er dette tema som er relevante å vurdere i en konsekvensutredning.

Bestemmelser i gjeldende plan

Bestemmelse § 4 bokstav a, *Tillatt drift*, setter føringer for tillatt uttaksdybde. Maksimal uttaksdybde er førende for uttaksdrift og ressursutnyttelse, og fastsettes etter en bergfaglig vurdering i driftsplanen. Krav om nedre uttaksdybde i reguleringsplan bør derfor begrunnes i planbeskrivelsen. Vi kan ikke se at dette er gjort i gjeldende plan, og anbefaler at denne delen av bestemmelsen fjernes. Dersom det fortsatt skal settes nedre tillatt uttaksdybde i bestemmelsene, må det begrunnes tydelig i ny planbeskrivelse.

I bestemmelse § 4 bokstav a, *Driftsplan*, stilles det krav til hvordan driften skal tilpasses reindrift. Siden hensynssonen for reindrift bortfaller kan kommunen vurdere om det er hensiktsmessig å ha med de tre siste setningene i bestemmelsene knyttet til reindrift og reinbeitedistriktet i området.

¹ Søknad om driftskonsesjon: <https://www.dirmin.no/veileder-konsesjon>

² Hålogaland lagmannsrett – Dom: LH-2023-8734: <https://lovdata.no/dokument/LHSIV/avgjorelse/lh-2023-8734?q=LH-2023-8734>

³ Langvassåga (Vann-Nett): <https://vann-nett.no/waterbodies/156-282-R/factsheet/summary>

⁴ Ranelva (Vann-Nett): <https://vann-nett.no/waterbodies/153-5-R/factsheet/summary>

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonsleder

Helene Laurin Rosmo
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Helene Laurin Rosmo

Mottakere:

Norconsult Norge AS -
Sandvika (Hovedkontor)

Postboks 626

1303 SANDVIKA